

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Основи наукового письма»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90 год.

Семестр – 4-ий

Лекції – 16 год.

Практичні, семінарські – 32 год.

Самостійна робота – 42 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Стахів Марія Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти

Анотація дисципліни: Дисципліна є *вибірковою* складовою навчального плану.

Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб зрозуміти науковий стиль як важливу форму втілення наукової інформації, функційне навантаження конкретних терміносистем.

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Основи наукового письма» є презентація концепцій, стратегій і тактик наукового письма, технологій організації процесів створення, аналізу та редагування наукового тексту.

Завдання курсу:

- формування академічної культури, академічної грамотності;
- розширення знань студентів про культуру української наукової мови, мовні засоби наукового тексту;
- допомогти здобувачам вищої освіти оволодіти важливими процедурами сучасних наукових досліджень;
- розвинути потребу в нормативному використанні засобів наукової мови для успішної презентації результатів наукової діяльності, зокрема курсового дослідження.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних

теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
- ФК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.
- ФК18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. Наукова мова як комунікативний феномен. Академічна культура здобувача вищої освіти.

Тема 1. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника.

Тема 2. Філософія і прагматика наукової мови. Науковий стиль української мови.

Тема 3. Академічна доброчесність.

Змістовий модуль 2. Комунікативно-прагматична специфіка наукових текстів.

Науковий текст.

Тема 4. Види наукових текстів.

Тема 5. Структурні елементи наукового тексту.

Тема 6. Композиція писемного наукового тексту.

Тема 7. Культура читання наукового тексту.

Тема 8. Анотування та реферування наукового джерела.

Змістовий модуль 3. Лексико-синтаксична специфіка української наукової мови.

Тема 9. Лексико-фразеологічні та граматико-синтаксичні особливості писемного наукового мовлення.

Тема 10. Мовні засоби української наукової мови.

Тема 11. Іншомовна лексика в науковому письмі.

Тема 12. Праця над науковим текстом. Різновиди наукового цитування.

Тема 13. Бібліографічний опис.

Тема 14. Усне наукове мовлення.

Тема 15. Культура аудіювання наукового тексту.

Тема 16. Комунікативні девіації та шляхи їх усунення в науковому спілкуванні.

Рекомендована література

Базова

1. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів, 2020. 520 с.

2. Колоїз Ж.В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С.В., 2019. 178.

3. Основи наукового мовлення. Навч-метод. посіб. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2005. 80 с.

4. Семеног О.М. Культура наукової української мови. К., 2010.

Допоміжна

5. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К., 2016.

6. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К., 2004.

7. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. Львів, 2005.

8. Бойко Р.В., Фролов М.О. Без компіляцій і плагіату! *Бюлетень ВАК України*. К., 2008. № 12. С. 11–13.

9. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти. *Філософська думка*. К., 2014. № 5. С. 110–122.

10. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність*. Вип.ІV. К., 2001. С. 11 - 14.

11. Дашенко Н.Л. Науковий текст: оформлення й редагування: навч. посіб. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2015, 431с.

12. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: видання офіційне. К.: УкрНДНЦ, 2016. 20с.

13. Жайворонок В.В. та ін. Українська мова в професійній діяльності: Навч. посібник. – К., 2006.

14. Зарицький М.С. Актуальні проблеми українського термінознавства: Підручник. К., 2004.

15. Кочан І. Лінгвістичний аналіз тексту: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К., 2008.

16. Кочан І.М. Українська науково лексика: міжнародні компоненти в термінології: навч. посіб. К. :Знання, 2013, 294с.

17. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Стилїстика української мови: Підручник. К., 2003.
18. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови. Навч. посібник. К., 2006;
19. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. Дніпропетровськ., 2013.
20. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. К., 2016.
21. Семенов О., ФастО. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посібник. Суми, Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015, 220с.
22. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З Терлак. К., 2004.
23. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. Тернопіль, 2000.
24. Українська термінологія і сучасність. Збірник наукових праць. Вип. VI. 2005; вип. VIII. 2009.
25. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль, 2012.
26. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності : навч.-метод. посіб. Тернопіль. ТНЕУ, 2018. 64с.
27. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.
28. Ярема Степан. На теми української наукової мови. Львів, 2002.

Інтернет-ресурси:

29. Класифікація нормативних документів України. URL: <http://document.org.ua/docs/class.php>
30. Культура мови: URL: <http://www.kultura-mowy.wikidot.com>
31. **Євграфова А.** Заголовок як актуалізатор текстової інформації. *Електронна бібліотека Інституту журналістики*. URL: <http://www.jom.uшv.ki ev.ua>.
32. Мамчич І. Причини виникнення лексичних помилок у науковому тексті. Дослідження з лексикології і граматики української мови. 2010. Вип.9. С.210-219. URL: http://ukrmova.com.ua/2009/Artcl_26.pdf.
33. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду: URL: <http://www.ulif.org.ua>
34. Селігей П. О. До проблеми комунікативних якостей наукового мовлення. Мова. 2016. № 25. URL. <file:///C:/Users/HP/Downloads/79438-168782-1-PB.pdf>
35. Словники підручники та практикуми з української мови різних авторів, зокрема зі стилістики української мови. URL. <http://www.movi.com.ua>
36. Типологія помилок у науковому тексті : збірник наукових праць / за ред. Т. В. Симоненко. Черкаси, 2011. 120 с. URL. <http://eprints.cdu.edu.ua/234/1/tupologiya.pdf>
37. Україномовний сайт про сучасну українську мову. URL: <http://www.geocities.com/ukrexlibris/>

38. Шульга Т. Типові помилки в наукових роботах студентів. Культура слова. 2011. Вип. 74. С. 163–166. URL. <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/37163>